

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11587 - L'Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut: Models i Factors Psi
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	11587 - L'Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut: Models i Factors Psi
Crèdits	1,6 de presencials (40 hores) 2,4 de no presencials (60 hores) 4 de totals (100 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Francesc Xavier Bornas Agustí xavier.bornas@uib.cat	11:00	13:30	Divendres	23/09/2016	14/01/2017	014 IUNICS
Miquel Rafel Tortella Feliu miquel.tortella@uib.cat	11:30	12:30	Dimarts	01/09/2016	31/07/2017	011 - IUNICS

Contextualització

L'assignatura pertany al mòdul específic "Avaluació i diagnòstic en Psicologia de la Salut" i s'imparteix en el primer semestre del primer any del màster. El professor responsable de l'assignatura és en Miquel Tortella-Feliu.

Més enllà dels continguts temàtics que vénen marcats per la memòria verificada del màster, les qüestions que es tractaran en aquesta assignatura també estan condicionades per d'altres factors contextuais com són els continguts concrets que són objecte d'atenció a d'altres assignatures (aspectes que ja es tracten a d'altres matèries i qüestions que no reben atenció detallada a la resta d'assignatures) i el bagatge formatiu previ de l'alumnat. Per això, es prioritzaran els continguts que tenen a veure amb els principals objectius i procediments d'avaluació per a trastorns psicopatològics en adults, l'avaluació i el diagnòstic en el procés de derivació de tractament i l'entrenament en l'entrevista clínica, com a tècnica bàsica d'identificació de problemes, obtenció d'informació inicial i contrast inicial d'hipòtesis.

Els continguts de l'assignatura s'articularen de forma preferent a l'entorn dels objectius bàsics de l'avaluació a psicologia clínica, i en relació als models teòrics de referència, i no tant en els coneixements bàsics sobre mètodes i tècniques dels quals ja es dona per fet que l'alumnat en té els coneixements necessaris, adquirits durant el grau o la llicenciatura

S'han programat 14 sessions presencials (dilluns de 9 a 12 hores) entre el 26 de setembre de 2016 i el 16 de gener de 2017.

Requisits

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11587 - L'Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut: Models i Factors Psi
Grup	Grup I, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

No hi ha requisits formals previs més enllà dels marcats com a generals per a l'accés al màster. De tota manera, si que és requisit l'assistència a les sessions presencials i s'haurà de comptar amb un mínim de 80% d'assistències completes (tota la sessió), llevat dels casos en què hi concorrin motius de força major.

AVISO. La asignatura se imparte en catalán. WARNING. The course will be taught in Catalan.

Recomanables

Coneixements suficients d'anglès per llegir sense problemes textos científicotècnics.

Competències

Les competències que es llisten són les que apareixen a la memòria verificada del màster.

Específiques

- * CE3. Mostrar habilitats de comunicació interpersonal i de maneig de les emocions que sigui adequades per a una interacció efectiva amb els pacients, familiars i cuidadors en els processos d'identificació del problema, avaluació, comunicació del diagnòstic i intervenció i seguiment psicològics. CE7. Formular hipòtesis de treball a la recerca i recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, aplicant el mètode científic. CE9. Dur a terme la feina des d'una perspectiva de la qualitat i la millor contínua, amb la capacitat autocrítica necessària per a un acompliment professional responsable. CE12. Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica del comportament humà així com els factors socials i biològics que poden afectar-lo. CE13. Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica dels trastorns del comportament humà. CE14. Conèixer en profunditat els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut i a la malaltia. CE15. Conèixer en profunditat els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut i a la malaltia, especialment els relacionats amb la salut mental. CE16. Conèixer amb profunditat els diversos models d'avaluació i intervenció en el camp de la Psicologia General Sanitària, així com les tècniques i procediments que se'n deriven per a l'abordatge dels trastorns del comportament i en els factors psicològics associats amb els problemes de salut. CE17. Planificar, dur a terme i, si s'escau, supervisar el procés d'avaluació psicològica del comportament humà i dels factors psicològics associats amb els problemes de salut per establir-ne l'avaluació..

Genèriques

- * CB8/CG2. Ser capaços d'integrar coneixements i d'engratar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, essent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels propis coneixements i judicis en l'àmbit de la psicologia clínica i de la salut. CB10. Possedir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una forma que haurà de ser, en gran mesura, autodirigida o autònoma. CG1. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la capacitat de resolució de problemes a entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinars) relacionats amb la seva àrea d'estudi..

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11587 - L'Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut: Models i Factors Psi
Grup	Grup I, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Mòdul A. MODELS D'AVALUACIÓ I DIAGNÒSTIC A PSICOLOGIA DE LA SALUT

1. Principals objectius i procediments d'avaluació i diagnòstic a psicologia de la salut. Cap a la convergència dels diversos enfocaments.

1.1 Els diversos objectius de l'avaluació psicològica clínica i el seu procés. Les anàlisis descriptives, diagnòstiques, funcionals i de valoració del canvi.

1.2. La selecció de procediments i tècniques d'avaluació en funció dels objectius.

1.3. L'entrevista clínica. 1.3.1. Objectius i funcions de l'entrevista clínica. Continguts bàsics de l'entrevista clínica general. 1.3.2. Entrevistes diagnòstiques estructurades: SCID, MINI Entrevista Neuropsiquiàtrica internacional, SCAN, CIDI, ADIS-5. Coneixement general dels seus continguts i entrenament específic en la utilització de la MINI i l'ADIS-5

1.4. El paper de l'observació, els autogestres, les escales de valoració de símptomes i d'altres procediments en el procés d'avaluació psicològica clínica.

2. La necessitat d'una avaluació que consideri el pacient en termes dinàmics. Instruments i procediments per a l'avaluació del pacient / sistema. Estudis i models des d'aquesta perspectiva.

3. L'avaluació i el diagnòstic en el procés de derivació de tractament. Les relacions entre l'anàlisi funcional, classificacions diagnòstiques, models psicopatològics i derivació de tractament. Formulació clínica de cas

4. L'avaluació com a eina de vigilància i valoració de la intervenció. Les escales de valoració de símptomes i autoinformes generals per a la valoració de la salut i condicions associades: EQ-5D, GHQ, SCL. Les mesures d'avaluació dimensional al DSM-5. L'ús de mesures breus a vigilància i de canvi durant la d'intervenció: les mesures de nivell 2 del DSM-5, PHQ, GAD-7, OASIS, ODSIS...

Mòdul B. OBJECTIUS BÀSICS I PRINCIPALS INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ PER A TRASTORNS PSICOPATOLÒGICS EN ADULTS

5. L'avaluació en els trastorns d'ansietat. Objectius bàsics de l'avaluació en els diversos moments del procés i principals mètodes i tècniques d'avaluació.

6. L'avaluació en els trastorns depressius i bipolars. Objectius bàsics de l'avaluació en els diversos moments del procés i principals mètodes i tècniques d'avaluació.

7. L'avaluació en els trastorns de la conducta alimentària. Objectius bàsics de l'avaluació en els diversos moments del procés i principals mètodes i tècniques d'avaluació.

8. L'avaluació a l'esquizofrènia i trastorns psicòtics. Objectius bàsics de l'avaluació en els diversos moments del procés i principals mètodes i tècniques d'avaluació.

Mòdul C. AVALUACIÓ I DIAGNÒSTIC DE FACTORS PSICOSOCIALS RELACIONATS AMB LA SALUT I LA MALALTIA

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11587 - L'Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut: Models i Factors Psi
Grup	Grup I, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

9. Valoració d'estils de vida relacionats amb la salut i la malaltia: activitat física, dieta i consum de substàncies. Mesures de qualitat de vida

10. Valoració d'estressors, estrès percebut, condicions ambientals i socials associades amb els comportaments saludables, la salut i la malaltia.

Metodologia docent

Planificació de les sessions presencials.

Mòdul A. Tema 1. 26 de setembre, 3 i 10 d'octubre; Tema 2. 17 d'octubre; Tema 3. 24 d'octubre; Tema 4. 31 d'octubre.

Mòdul B. 7, 14, 21 de novembre i 5 i 12 de desembre

Mòdul C. 19 de desembre i 9 gener (16 gener examen escrit)

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	classes teòriques	Grup gran (G)	Presentació sintètica per part dels professors, al principi de la majoria de les sessions presencials, dels aspectes més rellevants dels continguts de cada tema.	10
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	El gruix de les sessions presencials es dedicarà a la realització d'activitats diverses d'avaluació psicològica clínica dins l'aula (execució de tasques reals o simulades) i que podran tenir continuïtat com a part de la feina autònoma de l'alumne. S'atorgarà una atenció especial a (a) l'entrenament en l'entrevista clínica general i estructurada (centrant-nos bàsicament en l'ADIS-5 i la MINI), (b) la selecció, ús i interpretació d'escales de valoració de símptomes i (c) l'elaboració, ús i interpretació d'autoregistres per a problemes específics.	30
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	El gruix de les sessions presencials es dedicarà a la realització d'activitats diverses d'avaluació clínica dins l'aula	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11587 - L'Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut: Models i Factors Psi
Grup	Grup I, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Treball individual / resolució de casos - supòsits pràctics	Lectura dels documents que acompanyen cada mòdul / tema (vegeu Campus Extens). Preparació - realització de les tasques d'avaluació clínica programades	60

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació contempla tres elements: un examen escrit (35%), el lliurament de dos informes escrits sobre les activitats pràctiques realitzades (45%) i la participació activa a les sessions de seminari (20%). Això en el benentès que l'assistència a les sessions presencials (almenys a un 80%) és requisit previ per a l'avaluació de coneixements i destreses.

classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (no recuperable)
Descripció	Presentació sintètica per part dels professors, al principi de la majoria de les sessions presencials, dels aspectes més rellevants dels continguts de cada tema.
Criteris d'avaluació	Examen amb preguntes obertes (entre cinc i deu) sobre coneixements teòrics del temari i de resolució de supòsits pràctics sobre el procés i continguts d'avaluació a psicologia clínica. S'haurà d'obtenir una puntuació igual o superior a 5 en aquesta prova per a superar l'assignatura. Si no és així, la qualificació final serà de 4 malgrat la mitjana ponderada amb les altres activitats d'avaluació arribi a 5.

Data de realització: dilluns 16 de gener de 2017

Percentatge de la qualificació final: 35% amb qualificació mínima 5

Seminaris

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	El gruix de les sessions presencials es dedicarà a la realització d'activitats diverses d'avaluació psicològica clínica dins l'aula (execució de tasques reals o simulades) i que podran tenir continuïtat com a part de la feina autònoma de l'alumne. S'atorgarà una atenció especial a (a) l'entrenament en l'entrevista clínica general i estructurada (centrant-nos bàsicament en l'ADIS-5 i la MINI), (b) la selecció, ús i interpretació d'escalas de valoració de símptomes i (c) l'elaboració, ús i interpretació d'autoregistres per a problemes específics.
Criteris d'avaluació	S'han de lliurar dos informes sobre les activitats d'avaluació clínica realitzades, que es descriuen en detall a les guies corresponents disponibles a Campus Extens. Si els dos informes no es lliuren en temps i forma la qualificació final de l'assignatura, malgrat les qualificacions procedents de les altres dues modalitats d'avaluació fos igual o superior a 5, seria de 4.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11587 - L'Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut: Models i Factors Psi
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

1. Informe sobre el procés i resultat de l'entrevista clínica (màxim 10 pàgines a un espai i mig, lletra tipus Times New Roman 12).

Data límit de lliurament: 23 de novembre.

2. Informe sobre la selecció, ús i interpretació d'instruments i procediments d'avaluació addicionals a l'entrevista (espai màxim 10 pàgines a un espai i mig, lletra tipus Times New Roman 12)

Data límit de lliurament: 10 de gener

Percentatge de la qualificació final: 45%

Seminaris

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	El gruix de les sessions presencials es dedicarà a la realització d'activitats diverses d'avaluació clínica dins l'aula
Criteris d'avaluació	La no assistència a un mínim del 80% de classes completes (amb excepció de què hi concorrin causes de força major), portarà directament a la qualificació de suspens (4) malgrat la mitjana ponderada a les altres activitats d'avaluació assolís el 5. A banda d'això, la participació activa i centrada durant les sessions de seminari es qualificarà segons aquests criteris: Entre 3 i 5 intervencions, la qualificació oscil·larà entre 1 i 4,5 (segons qualitat de les intervencions). Entre 6 i 8 intervencions, la qualificació oscil·larà entre 5 i 6,9 (segons qualitat de les intervencions). Nou o més intervencions: la qualificació oscil·larà entre 7 i 10 segons qualitat de les intervencions.

Percentatge de la qualificació final: 20%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Muñoz, M. (2003). *Manual práctico de evaluación psicológica clínica*. Madrid: Síntesis.
- Apunts, instruments d'avaluació i material complementari disponible a la pàgina de l'assignatura a Campus Extens.

Bibliografia complementària

- Bulbena, A., Berrios, G., & Fernández, P. (2003). *Medición clínica en psiquiatría y psicología*. Barcelona: Masson
- Caballo, V. (2005). *Manual para la evaluación clínica de los trastornos psicológicos. Estrategias de evaluación, problemas infantiles y trastornos de ansiedad*. Madrid: Pirámide, 2009.
- Caballo, V. (2006). *Manual para la evaluación clínica de los trastornos psicológicos. Trastornos de la edad adulta e informes psicológicos*. Madrid: Pirámide
- García-Portilla González, M.P., Bascarán Fernández, M.T., Sáiz Martínez, P.A., Parellada Redondo, M., Bousoño García, M. & Bobes García, J. (2015). *Banco de instrumentos básicos para la práctica de la psiquiatría clínica*. Majadahonda: CYESAN, 2015 (7a edició)
- Gutiérrez, T., Raich, R.M., Sánchez, D. & Deus, J. (2003). *Instrumentos e evaluación en Psicología de la Salud*. Madrid: Alianza.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11587 - L'Avaluació i Diagnòstic en Psicologia de la Salut: Models i Factors Psi
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Haynes, S.N. & O'Brien, W.H. (2000). *Principles and practice of behavioral assesment*. New York: Kluwer Academic / Plenum Publishers

Hunsley, J. & Mash, E. J. (2008). *A guide to assessments that work*. New York: Oxford University Press.

Muñoz, M., Roa Álvaro, A., Pérez Santos, E., Santos-Olmo, A.B. & de Vicente, A. (2002). *Instrumentos de evaluación en salud mental*. Madrid: Pirámide.

Vázquez, C. & Muñoz, M. (2003). *Entrevista diagnóstica de salud mental de adultos*. Madrid: Síntesis

Altres recursos

Vegeu material disponible a Campus Extens.

